

Metaal / Transport

Tijdkrediet 'eindeloopbaan' (landingsbaan)

Aangezien er (nog) geen nieuwe NAR-cao werd gesloten omtrent onderbrekingsuitkeringen, zal een oudere werknemer vanaf 1 januari 2021 nog steeds kunnen genieten van een landingsbaan vanaf 55 jaar, maar pas vanaf 60 jaar recht hebben op een onderbrekingsuitkering.

Recht op landingsbaan

Het recht op landingsbanen wordt geregeld door cao nr. 103. Indien werknemers onder het toepassingsgebied van de cao vallen, hebben zij recht – zonder maximumduur – op een loopbaanvermindering van:

- 1/5 (één dag of twee halve dagen per week),
- 1/2.

Om aanspraak te kunnen maken op dergelijke loopbaanvermindering, moet een werknemer:

- 55 jaar of ouder zijn op het moment waarop het tijdkrediet aanvangt,
- een anciënniteit van minstens 24 maanden bij de werkgever hebben,
- een beroepsloopbaan van minstens 25 jaar rechtvaardigen.

Onder bepaalde voorwaarden wordt de toegangsleeftijd tot het stelsel van 'eindeloopbaan' teruggebracht tot 50 jaar. Dat is in drie gevallen:

- in geval van een zwaar beroep,
- bij een beroepsloopbaan van 28 jaar,
- in ondernemingen in moeilijkheden/herstructurering.

Recht op onderbrekingsuitkering

Leeftijdsvoorwaarde

Een werknemer in een landingsbaan heeft recht op een vergoeding ten laste van de RVA (onderbrekingsuitkering genaamd). Ook daar hangt een leeftijdsvoorwaarde aan vast. Tijdskrediet werd de afgelopen jaren sterk gewijzigd. De voornaamste wijziging betreft het optrekken van de basisleeftijd voor het bekomen van uitkeringen: sinds 1 januari 2015 moet een werknemer geen 55, maar 60 jaar zijn.

Door het optrekken van de leeftijd voor het bekomen van een uitkering, wordt de situatie gecreëerd waarin een werknemer aanspraak kan maken op een halftijdse of 1/5-loopbaanvermindering bij zijn werkgever vanaf de leeftijd van 55 jaar, maar geen recht heeft op een onderbrekingsuitkering betaald door de RVA omdat hij de leeftijd van 60 jaar nog niet heeft bereikt.

De wetgeving voorziet in een afwijkende leeftijdsvoorwaarde om toch nog recht te kunnen hebben op onderbrekingsuitkeringen vanaf de leeftijd van 55 jaar (KB van 12 december 2001 tot invoering van hoofdstuk IV van de wet van 10 augustus 2001 betreffende verzoening van werkgelegenheid en kwaliteit van het leven betreffende het stelsel van tijdskrediet, loopbaanvermindering en vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking). Deze uitzondering geldt uitsluitend voor werknemers:

- met een lange loopbaan,
- in een zwaar beroep,
- in een stelsel van nachtarbeid,
- definitief arbeidsongeschikt in de bouwsector,
- in een onderneming in moeilijkheden/herstructurering.

De leeftijd van 55 jaar wordt in beginsel progressief verhoogd:

- vanaf 2016: 56 jaar,
- vanaf 2017: 57 jaar,
- vanaf 2018: 58 jaar,
- vanaf 2019: 60 jaar.

Voor werknemers tewerkgesteld in één van de hierboven aangehaalde omstandigheden, worden de leeftijdsgrenzen niet opgetrokken wanneer er een aantal voorwaarden cumulatief worden vervuld. Zo moet er een bij KB algemeen verbindend verklaarde cao – afgesloten in de NAR – van kracht zijn die een lagere leeftijdsgrens voorziet (zonder dat die lager mag zijn dan 55 jaar). In toepassing daarvan werden volgende cao's gesloten:

- cao nr. 118 gesloten (periode 2015-2016, leeftijd 55 jaar),
- cao nr. 127 (periode 2017-2018, leeftijd 55 jaar),
- cao nr. 137 (periode 2019-2020).

Die laatste cao werd op 23 april 2019 in de NAR gesloten en stelt de leeftijdsgrenzen vast op:

- 57 jaar bij 1/2-loopbaanvermindering,
- 55 jaar bij 1/5-loopbaanvermindering.

In toepassing van die cao diende een sector-cao gesloten te worden voor werknemers met lange loopbaan, zwaar beroep, nachtarbeid of definitieve arbeidsongeschiktheid in de bouwsector en een ondernemingscao in het kader van een onderneming in moeilijkheden/herstructurering.

Bedrag van de onderbrekingsuitkering

Het bedrag van de onderbrekingsuitkeringen is forfaitair vastgesteld en is onderworpen aan bedrijfsvoorheffing:

Landingsbaan 1/2 (bedragen zoals geïndexeerd op 01/03/2020)	Samenwonende werknemer	Alleenwonende werknemer
Brutobedrag	518,52 euro	
Nettobedrag	337,04 euro	419,60 euro
Bedrijfsvoorheffing	35%	17,5%

Landingsbaan 1/5 (bedragen zoals geïndexeerd op 01/03/2020)	Samenwonende werknemer	Alleenwonende werknemer	
		Zonder kinderen ten laste	Met één of meerdere kinderen ten laste
Brutobedrag	240,85 euro	290,65 euro	

Nettobedrag	156,56 euro	188,93 euro	240,81 euro
Bedrijfsvoorheffing	35%	35%	17,5 %

Situatie vanaf 1 januari 2021

De interprofessionele cao nr. 137 en de cao's die in toepassing daarvan werden gesloten, hebben geen uitwerking meer na 31 december 2020. Dat betekent dat sinds 1 januari 2021 werknemers die een landingsbaan aanvatten beneden de 60 jaar, geen recht hebben op een onderbrekingsuitkering.

Momenteel liggen er een aantal mogelijkheden voor:

- Er wordt geen nieuwe interprofessionele cao gesloten: een landingsbaan wordt toegekend voor werknemers van 55 tot 59 jaar zonder RVA-uitkering.
- Er wordt een nieuwe interprofessionele cao gesloten:
 - o Onder dezelfde voorwaarden als voorzien voor de periode 2019-2020: er moet gewacht worden op het afsluiten van sectorale/ondernemingscao's (wellicht zal de RVA hetzelfde handelen als in 2019 en uitkeringen met terugwerkende kracht uitbetalen).
 - o Onder andere voorwaarden als voorzien voor de periode 2019-2020: de voorwaarden zullen nog onderzocht moeten worden.